

Til kommunerne og
regionerne

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
post@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2026 - 1433

Doknr.
69862698

Dato
02-07-2026

Orienteringsskrivelse om beredskabsplanlægning på socialområdet

1. Indledning

Denne orienteringsskrivelse om beredskabsplanlægning på socialområdet indeholder vejledende retningslinjer for kommunerne og regionerne.

Orienteringsskrivelsen har ophæng i § 27 i beredskabsloven, hvoraf fremgår, at de enkelte ministre hver inden for deres område fastsætter vejledende retningslinjer for regionernes og kommunernes beredskabsplanlægning, jf. § 25, stk. 1 og 2.

Formålet med orienteringsskrivelsen er overordnet at beskrive ansvaret for beredskabsplanlægningen på socialområdet og samtidig henvise til andre vejledninger om beredskabsplanlægning og andet relevant materiale til brug for arbejdet med beredskabsplanlægning.

Orienteringsskrivelsen indeholder ikke anvisninger eller forslag til, hvordan og med hvilke midler konkrete krisesituationer bør håndteres.

2. Ansvar for beredskabsplanlægning på socialområdet

2.1. Kommunerne

Det fremgår af § 3, stk. 1, i lov om social service (herefter serviceloven), at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbud efter denne lov.

Det følger af § 4, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov. Efter § 4, stk. 2, opfylder kommunalbestyrelsen sit forsyningsansvar efter stk. 1 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

Det fremgår af § 10 i barnets lov, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbud efter denne lov.

Det følger af § 12, stk. 1, i barnets lov, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov. Kommunalbestyrelsen opfylder sit forsyningsansvar efter 1. pkt. ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

Det fremgår af § 25, stk. 1, i beredskabsloven, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde en plan for kommunens beredskab. Planen skal vedtages af kommunalbestyrelsen i et møde. Beredskabsstyrelsen har oplyst, at kommunens ansvar som udgangspunkt vil være geografisk afgrænset

(kommunegrænsen), men kommunen vil også være planlægningsansvarlig for egne institutioner og private aktører, der eventuelt måtte være geografisk placeret i en anden kommune.

Ovennævnte bestemmelser i serviceloven, barnets lov og beredskabsloven medfører efter Socialministeriets opfattelse samlet, at det er kommunalbestyrelsen (handlekommunen), der er ansvarlig for, at der udarbejdes en beredskabsplan, der ud over kommunens egne tilbud m.v. også omfatter de tilbud m.v. efter serviceloven og barnets lov, som leveres af private leverandører for det offentlige.

Det skal understreges, at der med dette alene er peget på, at kommunalbestyrelsen er ansvarlig for, at der udarbejdes en beredskabsplan, og at der ikke hermed er taget stilling til, hvem der konkret udarbejder beredskabsplanen(erne) – om det er kommunen, den private leverandør eller begge i fællesskab. Der er heller ikke taget stilling til de indholdsmæssige aspekter af beredskabet, herunder hvem der i beredskabet udpeges som den ansvarlige aktør i forhold til f.eks. at foretage mitigerende tiltag i forbindelse med en evt. krisesituation. Det vil være op til kommunen at fastlægge dette – evt. i samarbejde med relevante private leverandører.

Da kommunalbestyrelsens ansvar således også omfatter et ansvar for, at der udarbejdes en beredskabsplan for tilbud, ydelser m.v. efter serviceloven, der leveres af private leverandører for det offentlige, kan det være hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelsen i sit beredskabsarbejde inddrager relevante private leverandører eller som minimum orienterer de private leverandører om kommunens beredskab på socialområdet. Læs mere herom under punkt 3 nedenfor.

2.2. Regionerne

Det fremgår af § 5, stk. 1-4, i serviceloven, at regionerne har en række opgaver og pligter på socialområdet, herunder f.eks. efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen at etablere aktivitets- og samværstilbud samt midlertidige og længerevarende botilbud til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Efter § 5, stk. 5, opfylder regionsrådet sin forpligtelse efter stk. 1, 3 og 4 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med kommuner, andre regioner eller private tilbud.

Ligeledes fremgår det af § 13, stk. 1 og 3, i barnets lov, at regionerne efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen f.eks. skal etablere særlige dag- og klubtilbud samt børne- og ungehjem til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og tilbud om behandling af børn og unge med et stofmisbrug. Efter § 13, stk. 4, opfylder regionsrådet sin forpligtelse efter stk. 1 og 3 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med kommuner, andre regioner eller private tilbud.

Det fremgår af § 25, stk. 2, i beredskabsloven, at regionsrådet skal udarbejde en plan for regionens beredskab. Planen skal vedtages af regionsrådet i et møde.

Ovennævnte bestemmelser i serviceloven, barnets lov og beredskabsloven medfører efter Socialministeriets opfattelse, at regionsrådet er ansvarlig for, at der udarbejdes en beredskabsplan, der omfatter de tilbud efter serviceloven og barnets lov, som regionen er ansvarlig for.

3. Kommunalbestyrelsens samarbejde med andre kommuner, regioner og private leverandører.

Som nævnt ovenfor under punkt 2 er det Socialministeriets opfattelse, at det er handlekommunen, der har ansvaret for, at borgere, der modtager tilbud (hjælp, støtte, ydelser m.v.) efter serviceloven eller barnets lov, er omfattet af en beredskabsplan, sådan at kommunen under en krise så vidt muligt kan opretholde leveringen af de tilbud, borgerne modtager. Dette gælder også i forhold til eventuelle tilbud, der leveres af andre end kommunen, herunder private leverandører.

I relation til sådanne tilbud, der leveres på vegne af kommunen, og uanset om tilbuddet leveres i eller uden for kommunen, kan det være hensigtsmæssigt, at kommunen sikrer sig, at borgere i disse tilbud er omfattet af en beredskabsplan, idet kommunen er den ansvarlige myndighed efter beredskabslovens § 25.

I relation til borgere, der ikke bor eller opholder sig i handlekommunen, bør handlekommunen således sikre sig, at disse borgere er omfattet af en beredskabsplan i den kommune, hvor borgeren bor eller opholder sig.

I relation til private leverandører m.v. kan en handlekommune f.eks. via en driftsaftale eller den konkrete aftale om et tilbud til en borger medtage nærmere vilkår om, hvorvidt det er kommunen eller den private leverandør m.v., der har det konkrete ansvar for at udarbejde en beredskabsplan.

Der opfordres således til, at handlekommunen samarbejder med de andre kommuner, regioner og private leverandører, som på vegne af handlekommunen leverer tilbud til borgere, om, at borgerne i relation til det tilbud, de modtager, er omfattet af en beredskabsplan.

4. Særligt om anbefalingen om borgernes eget beredskab til at klare sig i 3 dage og borgere, der har en ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere eller borgerstyret personlig assistance (BPA)

Styrelsen for Samfundssikkerhed har udgivet pjecen "Forberedt på kriser", som indeholder en anbefaling om, at borgerne forbereder sig sådan, at man i sin husstand kan klare sig i 3 døgn, hvis en krise rammer. Anbefalingen kan findes her: <https://samsik.dk/forberedt/>.

Borgere, som har en ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere eller BPA, har på samme måde som borgere uden funktionsnedsættelse selv et ansvar for at forholde sig til myndighedernes anbefaling om etablering af 3 døgn's beredskab. Dette indebærer, at det i udgangspunktet er den enkelte borger, der har ansvaret for at kunne klare sig selv i 3 døgn.

Borgeren kan i den forbindelse bede sine hjælpere om bistand i forbindelse med etablering af 3 døgn's beredskab i det omfang, denne bistand ligger inden for de opgaver, som i øvrigt indgår i borgerens ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere eller BPA. Det kan f.eks. dreje sig om bistand til indkøb af mad og vand, personlig og praktisk hjælp i hjemmet under en krisesituation m.v.

Det bemærkes, at ovenstående både gælder i de tilfælde, hvor borgeren selv er arbejdsgiver for hjælperne i sin ordning, og i de tilfælde, hvor arbejdsgiveransvaret er overdraget til en nærtstående eller til en forening eller privat virksomhed, der er godkendt af socialtilsynet.

Det skal understreges, at der vil være tilfælde, hvor det er nødvendigt, at kommunen i sin beredskabsplan forholder sig til, hvordan hjælp til borgere, som har en ordning med kontant tilskud til hjælpere eller BPA, sikres. Det drejer sig om tilfælde, hvor der foreligger særlige omstændigheder, som den

enkelte borger ikke har mulighed for at tage højde for i forbindelse med etableringen af 3 døgn's beredskab. Det kan f.eks. dreje sig om situationer, hvor der er behov for nødstrøm for at sikre drift af elektriske hjælpemidler, som borgeren ikke kan undvære under en krise. Det kan også dreje sig om situationer, hvor borgerens ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere eller BPA ikke er døgndækkende, men borgeren grundet den opståede krise ikke kan være alene. I sådanne situationer vil det være kommunens ansvar at sikre hjælp til borgeren.

5. Andre vejledninger om beredskabsplanlægning og andet materiale herom

En række myndigheder har udarbejdet forskellige vejledninger og anbefalinger, som kommuner og regioner kan inddrage eller lade sig inspirere af i deres arbejde med beredskabsplanlægning på socialområdet:

- Vejledning af 23. maj 2022 om helhedsorienteret beredskabsplanlægning, <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2023/9284>.
- Vejledning af 16. marts 1990 om udarbejdelse af evakueringsplaner for institutioner m.v., <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/1990/9700>.
- Vejledning af 1. januar 1998 for planlægning af sundhedsberedskabet, <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/1998/60578>.
- Vejledning af 1. januar 2002 om planlægning af beredskab for vandforsyningen, <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2002/9558>.
- Vejledning af 17. maj 2023 om indkvarterings- og forplejningsberedskabet, <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2023/9409>.
- Anbefalinger om beredskabet for sårbare borgere, oktober 2025: <https://samsik.dk/publikation/anbefalinger-om-beredskabet-for-saarbare-borgere/>.

Derudover er der på Beredskabsstyrelsens hjemmeside forskelligt materiale, som kan anvendes ved beredskabsplanlægningen. Materialet kan ses her: <https://www.brs.dk/da/redningsberedskab-myndighed/krisestyring2-og-beredskabsplanlagning/>.

Socialministeriet, den 2. juli 2026

Julie Grunnet Wang

/ Henriette Braad Olesen